

Romain Gary
(Émile Ajar)

Yıldızıyiciler

Türkçesi: Birsal Uzma

Roman

BİRİNCİ KISIM

Yeni Sınır

I. BÖLÜM

Hoş denebilecek ölçüde sorunsuz bir uçuştı. Dr. Horwat hayatında ilk defa Amerika dışı hatta çalışan bir uçakla maceraya atılıyordu ve bu insanlara bir miktar destek olunduğu takdirde hızlı öğrendiklerini kabul etmek zorundaydı. Miami'den kalkış sırasında, bir Boeing'in kumandasından çok bir Aztek piramidinin zirvesinde daha kolay hayal edebileceği pilotu görünce bir parça tedirgin olmuştu ama sarsıntısız inişler, öğle yemeğinde ikram edilen *hamburgerler*, limonlu turtalar ve kimi zaman bir volkanın kimi zamansa bir şehrin adını bildirmek ve genel bilgiler aktarmak için son derece düzgün bir İngilizceyle anons yapan kaptan pilotun kibarlığı sayesinde çabucak rahatladı.

Zapotzlan Yarımadası'nın güneyindeki bir askeri bölgeye önceden planlanmamış bir iniş yapıldı. Tuhaf görünüşlü, ufak tefek, geniş omuzlu, tıknaz bir kadın, üniforması Amerikan Hava Kuvvetleri'nden birebir kopyalanmış bir subayın hürmetkâr yardımıyla uçağa bindi. Kadın, kırmızı yeşil brokar kumaşlara ve rengârenk kurdelelere sarılmış bir Kızılderili fetişini andırıyor, geleneksel bir şenlikten fırlamışa benziyordu. Dr. Horwat'ın daha önce turistik broşürlerde görüp de hayran kaldığı sıradışı gri melon şapkalardan takmıştı. İtinayla örülmüş siyah saç örgülerinin arasında kalan turuncuya çalan kahverengi surati, zekâsının pek de parlak olmadığını düşündüren kusursuz bir ifadesizlikte donup kalmıştı. Elinde çok şık bir deri çanta vardı ve tütün çiğniyordu. Hostes saygılı bir mırıltıyla *señora*'nın General Almayo'nun annesi olduğunu ve her yıl olduğu gibi oğlunu görmek için başkente seyahat ettiğini açıkladı. Vaiz havayolu şirketinin Almayo'ya ait olduğunu biliyordu, uçuştaki bu beklenmedik kesintiye hoşgörülle karşıladı.

Yanında, soluk tenine tezat altın dişlerini olduğu gibi ortaya seren bir gülümsemeye suratına bakıp duran omuzları kalın vatkarlarla desteklenmiş mavi ipekten şık bir takım giymiş bir delikanlı oturuyordu. Delikanlı çat pat İngilizce bir şeyler geveliyor, vaiz de üç beş kelimele İspanyolcasıyla cevap vermeye çabalıyordu. Delikanlının bir iş anlaşması için başkente giden Küba vatandaşı bir sanatçı olduğu anlaşıldı. Dr. Horwat yeteneklerini sanatın hangi asil dalında sergilediğini anlamaya çalışırken, rahatsız olmuş gibi görünen komşu koltuktaki kişi de *süpermen*'i andıran tuhaf bir İngilizce sözcük telaffuz etti; vaiz daha fazla zorlamayıp, onaylayan bir baş hareketi ve dostane bir gülümsemeye yetince, delikanlı da hemen dolgun dudaklarının arasından hakiki bir altın patlamasıyla cevap verdi.

Bölgede *lider maximo* olarak anılan Başkan'ın özel konuğu olarak ağırlanan vaizin ülkeye yaptığı ilk ziyaret bu. Henüz taş çatlasın otuz ikisinde olmasına rağmen Kilise'nin ileri gelenlerinden biri haline gelmiş Dr. Horwat'ın Tanrı'nın düşmanlarına karşı sebatkâr ve yılmaz bir savaşçı olarak şöhreti Birleşik Devletler sınırlarının ötesine taşmıştı. Ünü, kalabalıklar üzerindeki etkisi ve gelen konuşma davetlerini her şeyden önce iman gücüne ama aynı zamanda, kişisel cazibesine ve vaiz kürsüsünde görmeye alışkın olunandan epeyce farklı dış görünüşüne borçlu olduğunu biliyor ve bundan utanmıyordu. Bu durum ona, kendi istemese de "sarı melek" lakabını kazandırmıştı. *Showmanship** merakı, gösteri anlayışı ve onda var olduğu ileri sürülen daimi dramatik etki arayışı yüzünden sık sık eleştiri aldığı da oluyordu: Vaazlarını kimi zamanlar Şeytan'a karşı sürdürdüğü savaşı simgeleyen bir boks ringinin ortasında veriyordu. Gelen eleştirilere fazlaca aldırış ettiği yoktu: İnsanları sarsmak suretiyle hayal güçlerini canlandırmak, Papa VI. Paul'ün Birleşik Devletler'e "barış seyyahı" olarak yaptığı ziyaretin de kanıtıydığı üzere, bütün kiliselerce meşru görülen bir usuldü. Meydanı Katoliklere bırakmak için hiçbir haklı neden göremiyordu. İki kez *All American*'a seçilmiş eski bir üniversiteler arası rugby

* (İng.) Şovmenlik. (e.n.)

şampiyonu olarak, Protestan içerikli vaizlik savaşımında da aynı dinamizmi, aynı kazanma iradesini ve onu bir zamanlar Birleşik Devletler'in en saldırgan ileri saha oyuncularından biri haline getiren aynı sertliği ortaya koyuyordu. Projektörlerin ışığıyla salonun karanlıklarından ayrıлып kanat gibi açtığı kollarıyla titreyerek doğrulduğu her toplantının ardından, alkışları takip eden sessizliğin ortasında, kalabalıktan sıyrılıp öne atılan insanlar etrafında diz çöküyor ve yemin törenine katılıyordu: Kendilerini öylece teslim edip Tanrı'nın Hakikati'ne özveriyle hizmet edeceklerine dair yemin ediyorlardı. Kötülük karşısında yürüttüğü dur durak bilmez mücadelede, onun da bir *lider maximo*'ya dönüştüğü söylenebilirdi.

Dr. Horwat gazetelere büyük sinema yıldızlarından daha sık haber oluyordu. Rakibin ve uşaklarının tepkilerinden haberdar olmak için pürdikkat okuduğu değerlendirmelerde iğnelemeler, zehir zemberek sözler ve kindar bir alaycılık hiç eksik olmazdı. Vaiz hakaretlerin hiçbirine aldırılmıyordu: Tanrı bile sövgülerden korunmuş değildi. Önemli olan tek şey sonuçtu. Yaklaşık bir ay kadar önce, New York'taki *Polo Grounds*'da vaaz verirken, hakiki bir zafer ânı yaşamıştı: Patterson-Muhammed Ali maçındakinden daha kalabalık bir kitle vardı ve toplanan bağış da *Grounds* tarihinde kayda geçmiş en yüksek rakamdı. Ülkenin *box office*'inin en büyük yıldızı haline gelmesi an meselesiydi.

Dr. Horwat bir yılda kilisesine vergiden muaf yaklaşık bir milyon dolarlık bir gelir getiriyordu: Bu tutarın tamamı hayır işlerine harcanıyordu. Kendisi ise yalnızca alelade bir din adamının gelirine sahipti. Büyük bir reklam ajansı, iki yıldan beri, onun isminin insanlara her gün yedikleri ekmek kadar tanıdık gelmesi için çalışıp duruyordu. Hakikat temel ihtiyaç maddelerinden biri değil miydi? Genele yayılmasını sağlamak için modern yöntemler kullanmak konusunda tereddüde gerek var mıydı? Ruhların fethiyle piyasaninkini karşılaştırmak şüphesiz söz konusu olamazdı ama bu acımasız rekabet dünyasında, Tanrı'nın kalabalıkların idaresinde uzmanlaşan üstatların tavsiyelerinden mahrum bırakılması anlamsız olurdu. O'nu, rakiplerinin karşısında, elleri kolları bir başka çağın uzlaşmaları ve önyargılarıyla bağlı halde bir başına bırakmak

söz konusu olamazdı. Hakikat uyum sağlamayı reddetme ya da başaramama sonucu sürünüp yok olmaya yüz tutan aile şirketlerinin kaderine mahkûm edilmemeliydi.

Televizyon stüdyolarında yüzüne makyaj yapıp saçlarına şekil verilirken Katolik kilisesinden olmadığı için az da olsa hüzne kapıldığı oluyordu: Lacivert takımı ve şatafatsız kravatı ofis kılık kıyafetiyle Shakespeare temsiline çıkan oyuncularını akla getiriyordu. Roma Kilisesi'nce tasarlanmış cübbesiyle olanca ihtişamıyla ekranda boy gösteren Chicagolu Piskopos Shean'e imreniyordu: Renkli televizyon çikalı beri Katoliklerin yarattığı etki daha bir hissedilir olmuştu. Renkli televizyonu sevmiyordu: Siyah beyaz daha çarpıcıydı, İyi ve Kötü arasındaki savaşa daha uygun düşüyordu.

Yaratacağı etkiyi önceden tasarlamakta, kendisini eleştirenlerin alaycı bir tavırla "numara" olarak tanımladığı sunumuna özen göstermekte hiçbir sakınca görmüyordu: halkı, Rakip'in sunduğu cinsellik ve şiddetle zehirlenmiş programlardan koparmayı başarmak için, elinde ne varsa kullanması gerekiyordu. Başarısı iki yıldan beri dur durak bilmeden artıyordu, en güçlü ticari firmalar her hafta yaptığı "Tanrı Saati"ni finanse etmek için birbirleriyle kıyasıya mücadele ediyordu. O da minnetini eşi ve yedi çocuğuyla birlikte şevkle dualar ederek gösteriyordu. Her hafta, değişik programların reytinglerini bildiren Nielssen bülteni kendisine iletiliyordu: Zirvenin hemen yanı başındaki yerini koruyordu ve Tanrı'nın, onun sayesinde, *Beverly Hillbillies*, *Dokunulmazlar* ve *Chrysler Comedy Show*'un hemen ardından, ilk beşte olduğunu düşündükçe hafif bir gurur ürpertisine kapılmadan edemiyordu. Reytinglerde en ufak bir düşüş olduğunda, insanın yüreğini ve ona dokunmanın en doğru yolunu Madison Avenue'deki uzmanların hepsinden daha iyi Bilen'le kişisel bağlantısını yeniden tesis etmek için saatlerce tapınağın ıssızlığına çekilip tefekküre dahiyordu. Dr. Horwat, kendisinden "zevksiz", "spiritüel Don Juan" ya da "stereo, renkli sinema makinesi" gibi yakıştırmalarla söz edilmesinden en ufak bir rahatsızlık duymuyordu. Tüm bu yaygaranın ortasında, kararlılıklar üzerindeki hükümdarlığını daha da sağlamlaştırmak için insanların dikkatini çekmenin yollarını arayan dışlı Rakip'in hayal kırıklığı hissedilen sesini seçebiliyordu.